

Нормативно-правовим забезпеченням побудови та функціонування державної регуляторної системи обігу ЛЗ є:

- Інструмент ВОЗ для оцінки регуляторної системи в сфері обігу лікарств. Всемирная организация здравоохранения 2007;
- СТ-Н МОЗУ 42-1.1:2013. Лікарські засоби. Належна регуляторна практика;
- СТ-Н МОЗУ 42-4.0:2013 Настанова. Лікарські засоби. Належна виробнича практика;
- СТ-Н МОЗУ 42-4.2:2011. – Лікарські засоби. Управління ризиками для якості (ICH Q9);
- СТ-Н МОЗУ 42-4.3:2011. – Лікарські засоби. Фармацевтична система якості (ICH Q10);
- Наказ МОЗ України від 31.10.2011 р. № 723 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами»;
- Наказ МОЗ України від 27.12.2012 р. № 1130 «Про затвердження Порядку проведення підтвердження відповідності умов виробництва лікарських засобів вимогам належної виробничої практики»;
- СТ-Н МОЗУ 42-4.1:2011 Настанова. Лікарські засоби. Досьє виробничої дільниці;
- СТ-Н МОЗУ 42-4.4:2011 Настанова. Лікарські засоби. Міжнародні гармонізовані вимоги щодо сертифікації серії;
- СТ-Н МОЗУ 42-5.0:2008 Настанова. Лікарські засоби. Належна практика дистрибуції;
- СТ-Н МОЗУ 42-5.1:2011 Настанова. Лікарські засоби. Належна практика зберігання;
- Постанова КМУ від 12.09.2015 № 647 Про затвердження Положення про Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками;
- Наказ МОЗ України від 09.06.2020 № 1346 Про внесення змін до Порядку проведення підтвердження відповідності умов виробництва лікарських засобів вимогам належної виробничої практики;
- Постанова КМУ від 11.03.2004 № 308 Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта.

Висновки. Таким чином, ідентифіковані ознаки визначають державну регуляторну систему обігу ЛЗ та дозволяють збалансувати адміністративні відносини між керуючою та керованою підсистемами.

ПРОДУКЦІЯ «ХАЛЯЛЬ» ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ МАРКУВАННЯ

Лашгуер Нажа

Науковий керівник: Безпала Ю. О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

tovaroved@nuph.edu.ua

Актуальність. Маркування – це один із важливіших елементів надання інформації про виріб кінцевому споживачеві. На сьогодні маркування виражається не тільки за допомогою нанесення тексту на первинне або вторинне пакування, а також за допомогою

рисунків та спеціальних інформаційних знаків. Враховуючи необхідності і особливості кожної людини, маркування є беззаперечно важливою частиною будь якого виробу.

Одним із сучасних напрямків маркування є продукція «Халяль». Слово «Халяль» (від арабського al-halal - дозволене, законне) позначає те, що дозволено у мусульман до вживання та використання. Сьогодні термін «Халяль» є синонімом якості та екологічності. Однак в сучасному світі визначення «Халяль» можна застосувати не тільки до продуктів харчування, а й до фармацевтичної та косметичної промисловості.

Мета роботи. Метою даного дослідження стало вивчення особливостей маркування продукції «Халяль», яка на сьогодні користується попитом серед населення України.

Матеріали і методи. У ході написання роботи було проаналізовано різні джерела інформації та товари, використано методи аналізу, підбору та зведення інформації.

Результати дослідження. Продукція «Халяль» має великий ряд вимог до товару, котрі повинні дотримуватися на всіх етапах виробництва. Дані вимоги стосуються не тільки продуктів харчування, вважає більшість, а й всіх виробів, пакування, технологічних процесів тощо. Якщо ж у ході виробництва було порушено будь-яку вимогу, то продукція автоматично стає «Харам», тобто забороненою до вживання або використання.

Знак «Халяль» - це особливе універсальне в усьому світі маркування, що наноситься на пакування з виробом, за умов проходження сертифікації «Халяль» і є прямим підтвердженням якості продукту і його відповідності всім необхідним вимогам і стандартам. Не секрет, що «Халяль» - це знак якості, який використовується у всьому світі. На сьогодні все більше виробників прагнуть отримати цей «зелений» знак якості на свої послуги і товари. Проте, щоб отримати даний знак якості потрібно пройти сертифікацію. Сертифікація – це добровільна процедура документального підтвердження третьою незалежною стороною відповідності сировини, добавок, виробленої продукції, виробничих приміщень, використовуваних засобів заданим вимогам «Халяль», які викладені в нормативних документах компанії, що проводить процедуру сертифікації. Підтвердження проводиться з ініціативи заявника на основі договору з сертифікуючим органом. Фактично в кожній країні є своя сертифікуюча організація, що ставить свої вимоги до сертифікації «Халяль» і поширює дії свого сертифіката строго на певні ринки, що веде до додаткових витрат і знижує можливості здійснення міжнародної торгівлі. На даний момент по всьому світу працює більше 120 органів добровільної сертифікації «Халяль». Слід зазначити, що в жодній країні можуть діяти кілька офіційно уповноважених органів, що видають сертифікат «Халяль», і, як правило, найбільш компетентними вважаються ті, що працюють при Духовному управлінні мусульман. Наприклад, в Бельгії - Центр сертифікації EugoHalal, в Німеччині - Центр сертифікації M-haditec GmbH, в Данії - Ісламський культурний центр, а в Білорусі діє ТОВ «БелХаляль», що працює спільно з Духовним управлінням мусульман Білорусі. З огляду на, що в основному ринок халяльної продукції охоплює країни Перської затоки, в Об'єднаних Арабських Еміратах діє Агентство по стандартизації і метрології ОАЕ - ESMA, яке визначило єдину процедуру отримання стандарту якості «Халяль» для зазначених країн. Органом, уповноваженим проводити сертифікацію «Халяль» від імені ESMA, є акредитоване експертне агентство з оцінки відповідності якості продукції RACS. Таким чином, сертифікат «Халяль», виданий будь-яким державним сертифікуючим органом, ґрунтується на нормах, прийнятих в конкретній країні, і підтверджує відповідність тим вимогам, які пред'являються до продукції і виробництва в конкретному регіоні.

Сертифікацією такої продукції на території України займається лише одна організація – «Центр сертифікації «Халяль», підтримку діяльності та контроль над яким здійснює Духовне Управління Мусульман України (ДУМУ).

Продукція «Халяль» також має специфічне умовне позначення, за яким її можна легко розпізнавати.

Після видачі сертифікату центр продовжує постійно спостерігати за виробництвом і контролювати дотримання вимог. Це дозволяє підтримувати високу якість і відповідність, зменшуючи відсоток фальсифікації.

Висновки. Продукція «Халяль», як специфічний товар, потребує дотримання жорстких умов, що в свою чергу підтверджує її якість і безпечність відповідно до релігійних вимог. Зараз сертифікація в Україні лише набуває поширення, але це дозволяє конкурувати з закордонними організаціями на високому рівні. Тому маркування продукції «Халяль» спеціальними умовними позначеннями є важливим та необхідним.

ДОСЛІДЖЕННЯ СПОРТИВНИХ КОМПРЕСІЙНИХ ВИРОБІВ

Лебеденко Н. Р., Дядюн Т. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

trunovacommodity@gmail.com

Актуальність. Сучасні інноваційні технології успішно реалізуються в області розробки компресійного одягу. Перевагою є істотний вплив на фізичний, фізіологічний і психологічний стан людини, що і зумовлює актуальність його застосування в спортивній діяльності. Компресійний одяг - одна з останніх модних тенденцій в спортивному спорядженні. Спортсмени вважають, що тепер, коли з'явилися такі речі, як інтервальні тренування та кроссфіт, такий одяг допомагає поліпшити спортивні результати. Компресійне спорядження стає все більш популярним серед спортсменів усіх рівнів від професіоналів до аматорів.

Мета. Дослідження спортивних компресійних виробів та їх вплив на організм людини.

Матеріали та методи. Системний, аналітичний, інформаційний метод заснований на дослідженні наукових публікацій, оригінальних дослідницьких статей в рецензованих журналах.

Результати та обговорення. Використання ефекту компресії базується на вивченні проблеми зонування еластичних матеріалів в конструкції одягу в залежності від ступеня необхідного впливу на поверхню тіла людини. Можна відзначити ергогенний ефект компресійного одягу, що став інструментом поліпшення, результативності спортсменів і прискорення відновлення їх м'язової працездатності. На основі проведеного аналізу досліджено, що розрізняють два види спортивної компресії: активна - для змагань і тренувань, відновлювальна (recovery) - для пасивного використання (відразу після тренувань). Медична компресійна білизна поділяється на 4 рівні компресії, де тільки перший рівень використовується для профілактики. Спортивна компресійна білизна коливається між 0 і 1 рівнем компресії з медичною шкалою - 15 -22 мм. рт. ст. В одязі використовуються два основні типи стиснення. Перший відомий як «поступове стиснення», яке сильніше впливає на кінцівки і допомагає збільшити приплив крові під час вправ. Інший тип - це «компаратментного стиснення», яке більш щільно в певних областях, не обов'язково в кінцівках - і зазвичай краще підходить для певних видів спорту. Під час тренування, коли кров досягає м'язів і передає їм кисень, стає все важче повернути кров назад до серця в швидкому темпі і з'являється стиснення. Дослідження показують, що компресійний одяг